

Rejtett kincsünk van.

FeHoVa

2020. február 13–16.

hungexpo

27. Fegyver, horgászat, vadászat nemzetközi kiállítás a HUNGEXPO Budapest Kongresszusi és Kiállítási Központban

Vár minden hobby és profi vadászt, erdészt, horgászt, kedves barátot, ismerőst a FeHoVa!

Régi és új kiállítók, a jelenlegi trendeknek megfelelő felszerelések és a már bevált eszközök, kiegészítők egy időben, egy helyen.

A széles kiállítói kínálat mellett pedig új és hagyományos programok:

- **Trófeakiállítások**
- **Emlékiállítások:** 50 éve halt meg Fekete István és Schell József
- **Festménykiállítás Kiss Richárd alkotásaiból**
- **Versenyek:** Preparátor verseny, STIHL Timbersport Series®, Nemzetközi kutyakiállítás

Jöjjön el Ön is családjával, barátaival, kollégáival!

Kedvezményes napijegyvásárlási lehetőség decembertől a kiállítás honlapján.

A vadásztársaságok és erdészetek tagjai **kedvezményes csoportos belépőjegyet** válthatnak a kiállításra. A kedvezményre jogosító kuponok megtalálhatók a kiállítás honlapján.

Bővebb információ: www.fehova.hu

A szűkítés „megnyújthatja” a karunkat, de „megkönnyítheti” az aggatónkat!

📷 SZOLLÁR ANDRÁS

GYAKORLATI OLDAL

GONDOLATOK A SÖRÉTES PUSKÁK SZÓRÁSÁRÓL (I. RÉSZ).

AZ ÁLTALAM VEZETETT LŐKÉPZÉSEK EGYIK LEGGYAKRABBAN FELTETT KÉRDÉSE – AZ ALKALMAZOTT FEGYVERTAN TÉMAKÖRÉN BELÜL – EGYÉRTEL-MŰEN A SÖRÉTES PUSKÁK SZÓRÁSÁVAL KAPCSOLATOS. EZZEL KAPCSOLATBAN SZEDTEM CSOKORBA KÜLÖNFÉLE GONDOLATOKAT.

Hogy ne vágjak rögtön a témába, távolról indítanék egy példát. Egy autó vásárlása ugyebár mindig izgalmas dolog. Elgondoljuk, hogy mire, milyen utakra szeretnénk használni, az utazás általa milyen komfortot nyújt, mekkora helyet kínál, milyenek a menettulajdonságai, mennyibe kerül és mennyit fogyaszt, összességében milyen teljesítményt kapunk, és ezért mi mit adunk cserébe.

Egy puska vásárlásánál is a legfontosabb kérdés – persze ha használni akarjuk, és nem csak gyűjteménybe való vitrinpuskának vesszük –, hogy milyen a teljesítménye. Amikor tehát egy sörétes puska kiválóságát a gyakorlatban vizsgáljuk, akkor ezt azért tesszük, hogy megtudjuk azt, hogy az eszköz miként teljesíti az elvárásainkat a vadászat változatos körülményei közepette. Egyként sok vadász elvárása egyszerűen megfogalmazható: az adott távolságon, az adott vadfajra lövést leadva, kellően sűrűn szórja tele a „megcélzott területet”, magyarul a vad tes-

tét azért, hogy azt kíméletesen hozza terítékre. Másképpen megfogalmazva, a jó megoldás keresése közben a lövő, a puska és a „patron” harmóniáját vizsgáljuk. Mindig a hármat együtt! Tekintetbe véve az elejteni kívánt vadat, annak vadászati módját – a puska, benne a szűkítéssel és a hozzá való, kiváló patronnal együtt kínálja a megoldást, és hoz eredményt akkor, ha a két eszköz között ily módon felépített harmónia harmonizál a lövővel, annak stílusával és lőtechnikai tudásával.

A könnyebb érthetőség kedvéért azonban, most e cikk keretében vizsgálatunk fő tárgya a puska és a lőszer viszonyára, a szórásra fókuszál azért is, mert e leszűkített témakörben, a vadászat változatos körülményei közepette sokan csak az érzéseikre hagyatkoznak, míg mások még ugyebár arra sem.

A sörétes puska csöveiben található szűkítést 1866-ban W. R. Pape találta fel, legalábbis néhány hét előnyvel ezt neki tulajdonítják, majd

később W. W. Greener tovább kutatta és finomította az elképzelését. Azt azonban – ennyi év elteltével – biztosan megállapíthatjuk, hogy semmi sem hatott olyan erőteljesen a sörétes puska hatótávolságának növelésére, mint e találmány. Hiszen általánosságban a hatásosságát felemelte 35 méterről majd 50-re. A patronnal kapcsolatos, azóta történt fejlesztések – mint például a sörétszemek „felkeményítése” antimon

Minden egyéb – például 3/8 vagy 4/10 –, e logika alapján számítva, azok további finomítása. A gyárak általában a csőfaron levő jelzéseikkel megadják ezeket az elméleti (!) értékeket. Azért csak elméleti, mert különféle patronokkal ugyanaz a puska különböző eredményeket produkálhat. Ma – általánosságban – a puskagyártói költségvetésbe nem fér bele a szórás gyakorlati tesztje. Nem úgy néhány kisipari cégnél, pél-

Csak elmélet – bármilyen eszközzel mérjük!

hozzáadásával, arányának felemelésével, vagy a sörétszemek polírozása, a műanyag kosár és a csillagperemezés – mind-mind hatással voltak a hatásos lőtávolság növelésére, de a szűkítés nélkül ezek hatása csekély maradt volna.

A szűkítés tehát a merev fizika oldaláról nézve nem más, mint a furat – nevezik léleknek is – átmérőjének csökkentése a cső végénél. Az angol-szász irodalomban ezred inch-ben (1 inch = 2,54 cm) mérik. Azért használjuk az angol mértékegységeket – és nem a metrikus rendszert –, mert a hozzáférhető adatállomány az európainál nagyságrendekkel nagyobb, nem is beszélve a lejegyzt és hitelesnek tartott fegyvergyári tapasztalatokról.

A szűkítés feltalálása előtt minden furat cilindres volt, ennek az értéke logikusan 0, ehhez képest a teljes szűkítés (full) 40 ezred inch. Arányosan a többi: a feles szűkítés mértéke 20, a negyedes 10, a háromnegyedes pedig 30 ezred inch.

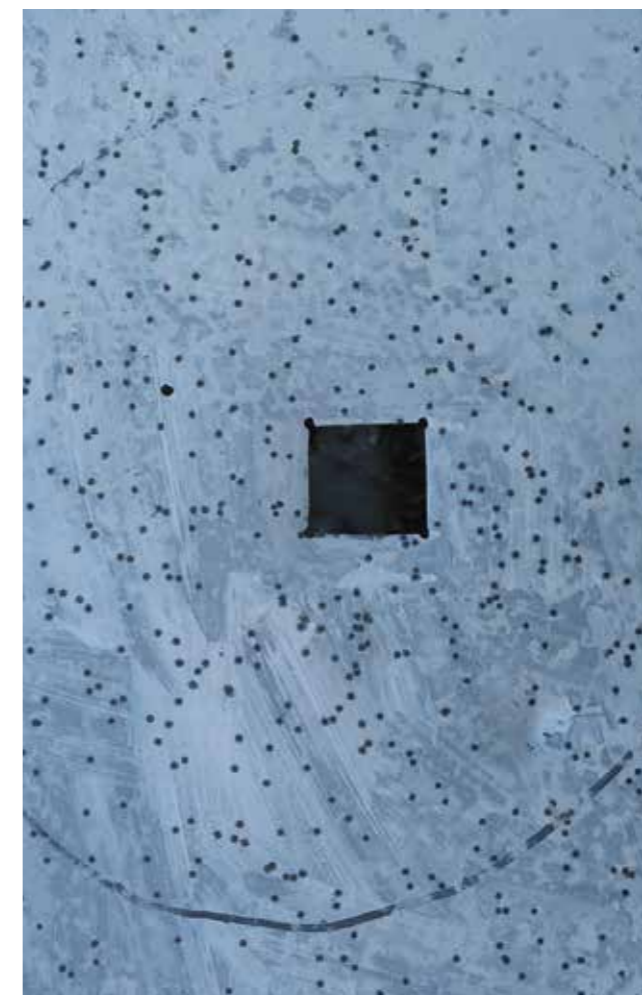
dául a Bosznál vagy a Holland & Hollandnál, ahol addig igazgatják, dörzsölik a lőtéri próbák után a szűkítést, amíg a puska az adott patronnal a vevő által rendelt teljesítményt, a „minőségi szórást” nem lövi. A Holland & Holland cég a vevő által küldött lőszerre lövi be a puskához megrendelt szórást. Ha a vevő ezt külön nem kéri, akkor a „regulációt” 12-es kaliberben automatikusan az angol Hull cég 28 grains, angol 6-os számozású patronjával végzi. A sok közhiedelemnek, például annak, hogy az angol puska a finom sörétet lövi jól, egyszerűen ez az alapja. Jól lőné az a „vastag” sörétet is, ha arra szabályoznák. Mert olyan puskát, amelyik igazán kiválóan lő minden sörétféleséget, még nem gyártottak!

A gyakorlat, a használat oldaláról tehát így hangzik: a minőségi szórás a jó sörétes puska legfontosabb értékmérője! Ennek pedig a legfontosabb tulajdonsága a fedés, amely – ha kiváló – egyenletesen, lyukak nélkül szórja tele a felületet.

Ez az egyenletesség a finom, kézzel csiszolt csövek legfontosabb tulajdonsága. A garantált teljesítményt fizetetik meg tehát a leendő tulajdonossal, és nem pedig az elméletet írják le tájékoztatásul...

Egy sörétes puska szórásának vizsgálatát célszerű a csövek összetartásának vizsgálatával kezdeni. Ezért a feltámasztott puskával (mintha golyóst lőnénk be) célzott lövést adunk le egy 35 méterre lévő cél táblára – mindkét csőből –, majd megvizsgáljuk, hogy a két szórás jól fedi-e egymást. Azt vizsgáljuk tehát, hogy a gyárban a csöveket jól illesztették-e össze. Ne lepődjünk meg, ha egy tucatpuskán a két szórás középpontja egymástól 15 centiméterrel távolabb lesz! Ez ebben a műfajban már kimeríti a silány termék fogalmát, és erre hivatkozva, nyugodtan kérjük a csövek vagy a puska cseréjét.

Bár speciális célokra – ez a „reguláció” – szándékosan másképpen is történhet. Életszerű példával élve előfordulhat, hogy néhány versenyző az olimpiai trapon az alsó csövet jóval magasabba löveti be, mint a felsőt. A lövő által érzékelt „kép” – a csősín felett – tehát ugyanaz, csak az alsó cső magasabba lő.

Oktatói praxisom egyik legemlékeztetesebb esete is egy „csúnyán” keresztbe lövő dupla puskával kapcsolatos. Vendégem, fácánvadászatra készülve, már néhány alkalom után magabiztosan lőtte a toronyból kidobott, fejünk fölé „húzó” szóló korongot, amikor a dublé gyakorlásába fogtunk. Ám a bal csővel folyamatosan hibázott. Nem szokatlan jelenség ez a dublé tanulása elején, amikor egy kétbillytűs, angol agyas puskán a fogásváltás végett

a második billytű elsütése rövidebben „esik”, és ez eleinte okozhat némi bizonytalanságot. Ám néhány tucat dublé ellövésével ez általában megszűnik. Nem így történt ez utóbbi esetben. A bal cső lövései minduntalan jobbra mentek. A dolog kezdett már gyanús lenni, mígnem elkértem a puskát, és magam győződtem meg a „belövőfalnál” (egy lemeszelt vaslemez) arról, hogy a puska bal csőve majd 70 centiméternyit jobbra lőtt!

Az eset már több mint 10 éve történt, és a tucatpuskák egyetemes jóságába vetett hitem azóta is inog. Ellenkező esetben még mindig ott állnánk a vendégemmel a torony alatt, és a dublét gyakorolnánk...

VÁRJA ÖNT A BUDAKESZI LŐTÉRI!

- ✦ Vállalati rendezvények, csapatépítő outdoor-tréningek, vevő-partner találkozók, konferenciák, üzleti rendezvények, képzések megrendezése.
- ✦ Vadászok, sportlövők felkészítése, edzése.
- ✦ Futóvadlövészet, olimpiai skeet, amerikai trap, korongvadászat, élménylövészet.
- ✦ 200 fegyver, kiváló oktatók, gyönyörű környezet Budapest közvetlen közelében.

2040 Budaörs, Gyár u. 052/2. Hrsz. | Telefon: +36205128489 | e-mail: loterinfo@gmail.com | web: www.loterkft.hu

